

BUITENKAAG – KAAG
**HEEN
EN
WEER**
KAAG – BUITENKAAG

Jaargang 48, nummer 5, januari 2020

Uitgegeven onder auspiciën van de Vereniging Dorpsgemeenschap Kaag – Buitenkaag

Redactie

Hoofdredacteur:

Vincent van Gerven 544263

Secretaresse:

Joke Pulles 544550

Penningmeester:

Yvonne van Honschoten 06-51024018

Tekstverwerkers:

Teunie Biemond 545828

Lia van der Helm 545739

Eindredacteurs:

Jan Scheepens 544496

Ben van de Ende 544554

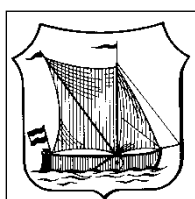
De redactie stelt het op prijs als kopij wordt aangeleverd in Word, lettertype Lucida Sans Unicode 9. Aanleveren via email: heenenweerkaag@hotmail.com
www.facebook.com/heenenweer.kaag

Inleveradres kopij: Bernhardlaan 7, Kaag

Kopij welke na de inleverdatum wordt ingeleverd zal niet worden opgenomen in de volgende editie.

De redactie van het Heen en Weer behoudt zich het recht voor om ingezonden kopij niet te plaatsen, dan wel in te korten, e.e.a. in principe in overleg met betrokkene.

**Aanleveren kopij volgend Heen en Weer:
uiterlijk op maandag 28 januari 2020**

EVENEMENTENKALENDER 2020

Datum	Evenement	Plaats/ tijd
08-01	Nieuwjaarsreceptie	Ontmoeting, 20.00 uur
20-01	KTC visie bijeenkomst	KTC, 18.45 uur
10, 12, 13-03-'20	Wie Wil Die Kan	Hotel Orion, 20.00 uur
Voor Kaagfit, SCCK 'De Stal' en de kerken: zie elders in dit Heen en Weer		
Iedere vrijdagavond, aanvang 20:00 uur, Klaverjassen in De Ontmoeting, Buitenkaag		
Bridgeavond: elke dinsdag in De Ontmoeting		
Zie ook evenementen op de site van www.kaag.nl		

Inhoudsopgave

<u>Van uw redactie</u>	2
<u>Van de dorpsraad</u>	3
<u>Informatieavond invoering Blauwe zone in Buitenkaag</u>	4
<u>Poelweg/Duinpolderweg</u>	4
<u>Brief gemeenteraad Haarlemmermeer</u>	4
<u>Komende periode</u>	4
<u>De Kaag zonder veerpont is ondenkbaar</u>	5
<u>AutoMobiel</u>	6
<u>Het oorlogsdrama bij Abbenes</u>	7
<u>Nieuwjaarswensen</u>	8
<u>Wie Wil Die Kan</u>	8
<u>Kaagfit</u>	9
<u>Activiteiten in en rond de Stal</u>	10
<u>Schippertjes</u>	10
<u>Ijsvereniging Kagermeer (KGM)</u>	11
<u>(Jeugd)schaatsen bij STS-KGM</u>	11
<u>Verslaglegging ALV van vrijdag 13 dec 2019</u>	11
<u>Club contributie</u>	12
<u>Kaagse Tennis Club</u>	12
<u>De Valk en de Kaag</u>	13
<u>Familieberichten</u>	17
<u>Algemene informatie</u>	18

Van uw redactie

Door: de redactie van "Heen en Weer"

De beste wensen voor 2020!

Het begin van een nieuw jaar is voor velen een periode van optimisme, waarbij als in geen andere periode van het jaar zoveel goede voornemens worden gemaakt. Een bekend voorbeeld is natuurlijk 'meer bewegen'. Mocht dit op uw lijstje staan, denk dan dit jaar naast bijvoorbeeld hardlopen, fietsen of bootcampen ook eens aan de Kaagse (sport)verenigingen en activiteiten, zoals de Kaag Dragons, het (jeugd)schaatsen, yogales, Kaagfit of de Kaagse Tennis Club. Of neem het initiatief voor een nieuwe activiteit! Wij besteden er graag aandacht aan in het Heen & Weer, en wie weet komt er iets nieuws van de grond.

Goed nieuws is het succes van de inloopavond van de Dorpsraad. Zie hierover het artikel op de volgende bladzijde. Daarmee lijkt een goede basis te zijn gelegd onder het voortbestaan van de raad.

Verder in deze Heen & Weer een gevarieerde inhoud. Van een terugblik naar het oorlogsdrama bij Abbenes, via een artikel over de pont (gevonden op de website van de Haarlemmermeer) tot een artikel over de zeilboot 'Valk' en de link die deze heeft met de Kaag en Kagerplassen. Daarnaast uiteraard de vertrouwde rubrieken van de Dorpsraad, Kaagfit, de Stal en de Ijsvereniging, aangevuld met stukken van Wie Wil die Kan, de Kaagse Tennis Club en anderen.

Veel leesplezier.

Van de dorpsraad

E: dorpsraad@kaag-buitenkaag.nl
W: www.kaag-buitenkaag.nl

Secretariaat: a.i. Ferry Offerman, Balgerij 10
M: 06-15 28 79 11

Door: Ferry Offerman, namens uw Dorpsraad Kaag-Buitenkaag

Op 11 december was de inloopavond gepland om nieuwe inspiratie op te doen en nieuwe leden voor de Dorpsraad te werven. We waren blij met de opkomst, vooral met een viertal 'nieuwe' bewoners. Er zijn ideeën uitgewisseld en frisse voorstellen gedaan.

Wij hoorden dat de werkzaamheden van de Dorpsraad voor de jongere/nieuwe bewoners grotendeels onbekend zijn. Eigenlijk ook wel begrijpelijk: deze groep mensen gebruikt de meer moderne communicatiemiddelen.

Gelukkig werd al snel duidelijk dat alle aanwezigen de Dorpsraad willen behouden maar dan ook met nieuwe vormen van communicatie en zeker met het gebruikmaken van de nieuwe ideeën. Ook werd de suggestie gedaan om de werkzaamheden van de Dorpsraad nog meer over het voetlicht te brengen: waar zijn we mee bezig, wat kunnen we wel en wat kunnen we niet, wat is de planning, en waar zijn mensen voordien om hun schouders onder het werk te zetten.

In de loop van de avond viel al snel de term 'Dorpsraad 2.0', en zoals het er nu uitziet dekt die benaming de lading: we gaan vernieuwen, we gaan verjongen!

Dat gaan we stapsgewijs doen. Om meer aansluiting en draagvlak te vinden bij de jongere bewoners zal, om te beginnen, de manier van communiceren uitgebreid worden met communicatie langs de elektronische weg.

Te denken valt bijvoorbeeld aan ook de verspreiding van het maandelijkse Heen en Weer via internet/email. We willen linkjes op de site van de Dorpsraad plaatsen. We zullen meer elektronische verslaglegging doen en vertellen over de activiteiten die de Raad verricht in het belang van de beide dorpen. Hoe mooi zou het zijn als bewoners een probleem signaleren en via apps en e-mails met elkaar een werkgroepje gaan vormen en in samenspraak met de Dorpsraad het probleem aanpakken. Meer participatie van bewoners voor bewoners. De Dorpsraad wil hiermee zichtbaarheid en bereikbaarheid vergroten.

Met de groep jonge mensen die zich willen inzetten voor deze nieuwe richting willen we tijdens de Nieuwjaarsbijeenkomst al een eerste stap in zetten, door het verzamelen van e-mailadressen. We vragen het e-mailadres in te vullen op de klaarliggende lijsten. Uiteraard zal uw privacy worden gewaarborgd.

Wij hopen u te treffen op de Nieuwjaarsreceptie op 8 januari in de Ontmoeting.

////////////////////////////////////

Nieuwjaarsreceptie

voor alle bewoners van Kaag en Buitenkaag

8 januari 2020, vanaf 20:00 uur
in het buurthuis 'de Ontmoeting'
Hoofdweg (oostzijde) 2038, Buitenkaag

De receptie wordt u aangeboden door:
Stichting Promotie Kaag
Sociaal Cultureel Centrum Kaag
Uw Dorpsraad

////////////////////////////////////

Informatieavond invoering Blauwe zone in Buitenkaag

Door: Hennie Looijestein

Op woensdag 29 januari 2020 organiseert de gemeente een informatieavond voor alle bewoners van Buitenkaag over het invoeren van een blauwe zone. De avond begint om 19.00 uur in de Ontmoeting. Alle bewoners ontvangen nog een brief vanuit de gemeente Haarlemmermeer.

Poelweg/Duinpolderweg

Door: Ingrid de Vries

Stand van zaken bij de projectgroepen van de provincies Noord- en Zuid-Holland

Na de installatie van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten (GS) van Zuid-Holland werd de vraag gesteld wat er nu met de Poelweg/Duinpolderweg zou gebeuren. In Zuid-Holland, vooral in de gemeente Lisse, spreekt men van onbehoorlijk bestuur van GS van de provincie Noord-Holland. Dat is een vreemde reactie. De kiezer heeft immers gesproken en duidelijk gemaakt dat de overheid op het verkeerde spoor zat. Het nieuwe bestuur in Noord-Holland heeft dit positief opgepakt.

De politieke realiteit heeft gevolgen voor het hele project. Het project is gestopt en de projectorganisatie is nagenoeg ontmanteld. Dat kan ook niet anders. Er is immers geen budget meer. De vraag is nu wat dit betekent voor de toekomst. Wanneer wij het speelveld overzien en op basis van gesprekken die wij op verschillende plaatsen voeren, wordt duidelijk dat het project definitief over is. Er komt geen Duinpolderweg/Poelweg in de vorm zoals dit eind 2018 in Noord- en Zuid-Holland is besloten. Er is geen geld voor beschikbaar, het maatschappelijk en politiek draagvlak ontbreekt, nut en noodzaak zijn er niet en daar komt de stikstof- en PFAS-problematiek nog bij.

Alles bij elkaar een prima ontwikkeling, die bevestigt waar Platform Poelweg steeds voor heeft gestaan, namelijk stop dit onzinnige project

Brief gemeenteraad Haarlemmermeer

Eind oktober 2019 heeft de gemeenteraad van Haarlemmermeer, op initiatief van het CDA, een brief naar de provincie Noord-Holland gestuurd. In deze unaniem door de raad ondersteunde brief vraagt de gemeenteraad om duidelijkheid over de plannen. Naar onze mening een vreemde vraag want die duidelijkheid is er al: het project is gestopt. Wel heeft GS van Noord-Holland aangegeven dat verdubbeling van de Nieuwe Bennebroekerweg voor de nieuwbouw in Hoofddorp-Zuid en Nieuw-Vennep gewoon door kan gaan.

In verschillende contacten in 2018 en 2019 heeft Platform Poelweg aangegeven dat het belangrijk is om de nieuwbouw in Lisserbroek goed te ontsluiten en dat de N207 daar de beste mogelijkheid voor biedt. Deze weg is specifiek voor deze nieuwbouw verbreed.

Het is aan de provincie Zuid-Holland en de gemeenten Hillegom en Lisse om te zorgen voor verdubbeling van de aansluiting aan de overkant van de ringvaart, zodat verkeer uit Lisserbroek ook goed naar Lisse kan komen. Daar komt nog bij dat voor een relatief laag bedrag de reeds geplande extra brug voor de HOV-bus geschikt gemaakt kan worden voor personenautoverkeer waardoor de Lisserbrug wordt ontlast. Uitstekende oplossingen, zonder aanleg van nieuwe wegen. Hierover hebben wij contact met de gemeente Haarlemmermeer.

Komende periode

Platform Poelweg blijft alert op de politieke ontwikkelingen. Het stoppen van het project betekent niet dat de aanleg van de Poelweg definitief tot het verleden behoort. Om die reden houden wij nauw contact met de provincie Noord-Holland, gemeente Haarlemmermeer en de projectgroep.

Vertegenwoordigers van de gemeente Lisse zijn bezig met keukentafelgesprekken. Alle overige activiteiten, die ons bekend waren, zijn stopgezet.

De Kaag zonder veerpont is ondenkbaar

Onderstaand artikel kunt u ook lezen op haarlemmermeergemeente.nl,

Het is een oversteek van niks; een krappe veertig meter over de Ringvaart. In een minuut sta je aan de overkant. De veerpont is de enige continue verbinding tussen de Kaag op Kaageiland, het dorp is het enige bewoonde eiland in de Kagerplassen, en de rest van Nederland. Toch heeft de ultrakorte oversteek de gemoederen zo nu en dan flink beziggehouden. Een duik in de geschiedenis van de veerpont.

De naam 'Kaag' betekent 'buitendijks land'. Al noemen de ruim vierhonderd inwoners van het dorp, dat valt onder de Zuid-Hollandse gemeente Kaag en Braassem, zichzelf Binnenkagers. Het dorp aan de overkant van de Ringvaart stond in de volksmond al bekend als Buitenkaag. Toch kwam die naam pas rond 1960 op de kaart. Tot die tijd heette het de Leeghwaterbuurt, vernoemd naar de waterbouwkundige Leeghwater die verantwoordelijk was voor de drooglegging van het Haarlemmermeer.

Roeiend naar de overkant

Na de drooglegging van het Haarlemmermeer in 1852 blijft het Kagereiland bestaan. Vanaf dat moment is de eerste veertocht een feit. De oversteek naar het vaste land over de Ringvaart met een gammele roeiboot gebeurt door de Kaagse familie Verhoog. Gewoon een kwestie van hard roepen en er komt vanzelf iemand naar de overkant geroeid. In 1931 schrijft Otto van Tussenbroek, kunstenaar en museumdirecteur die elke zomer zijn woonschip 'De Wiekslag' bij De Kaag legt, over een memorabele oversteek. "Ik herinner mij als den dag van gisteren hoe de oude Verhoog mij eens overzette terwijl zijn dubbelloops jachtgeweer onder de doften*) van de boot geschoven lag. Hoe hij plotseling even de riemen onder de knieholten vasthield, zijn geweer schouderde en een boschduif neerschoot. 'Die haal ik zoometeen well!' klonk het, terwijl hij rustig verder roeide alsof er niets gebeurd was. Dat waren tijden, maar zoo vrij is het niet meer."

Gemotoriseerde veerpont

Eind jaren dertig wordt de roeiboot vervangen door een kabelpont, omdat ook paard en wagen het water over moeten steken. Het 'heen en weren' tussen de beide oevers loopt via een kabel. Voordat de pont vertrekt wordt deze met een lier strakgetrokken. Als de pont is aangemeerd en er komt scheepvaart voorbij, laat de pontbaas de kabel met een lier op de bodem zakken. Wanneer een eilandbewoner overlijdt, wordt de rouwwagen met de overledene apart over gezet. Inwoners van Kaag hijsen de vlag, die halfstok hangt, pas op zodra de veerpont het vaste land heeft bereikt. Een traditie die tot op de dag van vandaag nog bestaat. Het groeiende toerisme en de nieuwbouw van woningen op het eiland zorgen voor meer verkeersdruk. De familie Verhoog, waarbij het veerpontbaas zijn overgaat van vader op zoon, besluit te moderniseren. In 1958 gaat de eerste gemotoriseerde veerpont varen. Naast fietsers en voetgangers is er ook ruimte voor vier auto's. In 1961 wordt de veerpont overgenomen door de familie Zwetsloot.

'Pont der Zuchten'

In 1971 neemt de gemeente de veerpont over. Al gauw krijgt de verbinding tussen Kaageiland en het vaste land de bijnaam 'Pont der Zuchten' of 'Schip van bijleg'. Reden: het in standhouden van een schip dat vierentwintig uur per dag in vaart ligt en waarbij drie ploegen van twee veerlieden in touw zijn, kost de gemeente bakken met geld, zo'n drie ton. Dit bedrag moet volledig door de zes kernen waaruit de gemeente bestaat, worden bekostigd. De provincie Zuid-Holland weigert bij te dragen aan de veerdienst.

Affaires

Ook de twee affaires rondom veergelden en vignetten dragen bij aan de wens van de gemeente om de veerdienst van de hand te willen doen. Bij de affaire met veergelden zouden de veerlieden een deel van de tol in eigen zak hebben gestoken, bij gebrek aan een redelijk loon. Ze worden door de gemeente geschorst en komen zonder salaris thuis te zitten. Er volgen rechtszaken. Einde van het liedje is dat de gemeente de veermannen, die waren ontslagen, weer in dienst moest nemen én het ingehouden loon moest betalen. De vignetten-affaire gaat over stickers die eenvoudig te kopiëren zijn. Inwoners van

Kaag of Buitenkaag hoeven, door dit speciale vignet op hun auto te plakken, niet te betalen voor de oversteek.

Bruggetje slaan?

Eind jaren zeventig is de veerpont sterk verouderd. De gemeente grijpt deze situatie aan om de mogelijkheid van een ander soort oeverbinding te onderzoeken. Dit resulteert in het plan voor een beweegbare brug die door één man bediend kan worden. Het zou de gemeente slechts een verlies van een ton bezorgen. De inwoners van De Kaag vinden het plan van een vaste verbinding geen goed idee. De romantiek van het eiland-zijn zou verdwijnen, tegelijk met de sociale controle. Vreemden kunnen dan immers ongezien het eiland op komen. Daarnaast gaat er een sociale functie verloren; het praatje tijdens het wachten op de pont. De vijf ton die de gemeente heeft becijferd voor een nieuwe pont vindt het dorpsbestuur veel te veel. Een pont voor zes auto's is niet nodig, vier is genoeg. Ook de bediening zou goed door één persoon kunnen gebeuren in plaats van de twee die de gemeente wil. Het plan voor een brug stuit ook vanuit de provincie op bezwaren. De Ringvaart is drukbevaren. Een brug zou een fors obstakel vormen voor het scheepvaartverkeer. Ook de ANWB heeft zich voor het behoud van de pont uitgesproken vanuit toeristisch oogpunt.

Eén gulden

In 1982 vindt de gemeente een nieuwe exploitant in firma Ponto van de Kaagse ondernemer Leo Hoogenboom en zijn zoons John en Martien. Zij nemen de veerpont over voor het symbolisch bedrag van één gulden. Zesendertig jaar lang verzorgen zij de veerdienst tussen Buitenkaag en Kaag. Als de gemeente een aanbesteding voor een nieuw contract uitschrijft, ontstaat er onrust. De broers zijn niet te spreken over de nieuwe aanbesteding. De gemeente verwijt het tweetal belangrijke informatie te hebben achtergehouden. Er volgt een rechtszaak die ertoe leidt dat de broers zich niet inschrijven voor de aanbesteding. Als het contract met de nieuwe exploitant, ODV Maritiem, is gesloten, blijkt dat zij meer dan het dubbele per jaar gaat ontvangen voor de uitvoering van de veerdienst. Uiteindelijk bereiken Ponto en de gemeente overeenstemming over de afronding van het contract. Per 1 januari 2019 vaart ODV Maritiem 24 uur per dag, zeven dagen per week, 365 dagen per jaar tussen De Kaag en Buitenkaag.

*) de dwarsscheepse plank waarop iemand kan zitten om een boot te roeien.

AutoMobiël

Wat is AutoMobiël? AutoMobiël is voor ouderen en minder mobiele inwoners die zelf geen vervoer hebben dé oplossing. Naar een ontmoetingsactiviteit, een doktersbezoek, op visite gaan of er gewoon even uit. Geselecteerde vrijwillige chauffeurs brengen en halen u met hun eigen auto van deur tot deur en lopen indien gewenst met u mee. Dit initiatief is een samenwerking tussen diverse Meer voor Elkaar partners waaronder gemeente Haarlemmermeer.

Hoe werkt het? Word lid van AutoMobiël voor € 15,- per jaar, vervolgens kunt u onbeperkt vervoer aanvragen door tussen 09.00 – 21.00 uur te bellen naar Servicepunt Thuiswonen. Die kijken naar beschikbaarheid en plannen uw persoonlijke vervoer. U betaalt contant aan de chauffeur € 0,30 per kilometer.

Chauffeur worden? Wilt u als vrijwilliger écht het verschil maken, bent u vanaf 4 uur per week beschikbaar en vindt u het leuk om met uw eigen auto inwoners mobiel te houden, dan zoeken wij u!

Waar? In juni 2019 is AutoMobiël in Badhoevedorp gestart. Vanaf februari 2020 ook in Abbenes, Beinsdorp, Buitenkaag, Burgerveen, Leimuiderbrug, Lisserbroek, Nieuw-Vennep, Weteringbrug.

Iets voor u? Bel naar 088 – 700 4100 / www.servicepunt-automobiël.nl

---

Het oorlogsdrama bij Abbenes

Door: Anton Zegveld, amateu­r­his­to­ricus, bewerkt door Aad Onderwater

Op 8 september 1944, drie dagen na Dolle Dinsdag, werden drie jonge mannen, die deel uit maakten van een verzetsknokploeg doodgeschoten. Plaats van actie: het erf van Klaas van Reeuwijk, landbouwer aan de Hoofdweg (oost), vlak bij de kruising met de A44. Wie waren deze drie jonge mensen?

Johan van der Hulst (Beer), geboren op 14 maart 1925 te Hilversum, zat op de Zeevaartschool in Amsterdam. Johans vader zat ook in het verzet, werd gearresteerd op 8 juli 1944, afgevoerd naar het concentratiekamp Buchenwald en daar overleden op 8 maart 1945.

Bernardus Jacobus Lenderik (Flip), geboren 7 mei 1918 te Haarlem. Hij was ongehuwd en werkte als winkelbediende in het Goudsaardewerkmagazijn van zijn moeder, die weduwe was. De moeder van Ben was Joodse en werd 18 november 1943 in Auschwitz om het leven gebracht.

Albertus Antonius Maria Hoekstra (Dick), geboren 10 augustus 1923 in Amersfoort. Ook hij was ongehuwd en ging in Haarlem naar school. Hij woonde bij zijn moeder. Zijn vader was gearresteerd en vervolgens ter dood gebracht.

De drie waren sedert begin 1944 lid van de kleine knokploeg (KP) waaraan Johan van der Hulst leiding gaf. Zij werkten nauw samen met de groep die in Heemstede het illegale blaadje De Patriot uitgaf. Deze groep pleegde in de eerste helft van 1944 een aantal overvallen in de regio Haarlem.

De KP werd op 7 september 1944 ingezet voor het transport van wapens en munitie, nodig voor de dijkbewaking bij De Leeghwater. De ploeg van Van der Hulst stuitte tijdens een wapentransport op een wegafzetting bij Hoofddorp, die bemand werd door zogenoemde landwachters. Ze namen de landwachters – Nederlanders die samenwerkten met de bezetter – vanuit de auto onder vuur en ontsnapten daarmee aan arrestatie. Hun vuur werd wel beantwoord maar niemand van de groep werd getroffen.

Het verzet wilde voorkomen dat de nazi's de Haarlemmermeer onder water zouden zetten, door De Leeghwater op te blazen. Een plan dat zonder dat de ondergrondse er lucht van kreeg, werd verlaten. Ze vervoerden de geweren, munitie en handgranaten van Hillegom naar de boerderij van Klaas van Reeuwijk. Daar opereerde een andere knokploeg en daar moest het wapentuig worden afgeleverd. Toen ze aan het lossen waren, kwamen er plots twee landwachters het erf op. Ze kwamen de auto van Van Reeuwijk vorderen. Tot hun verbazing ontdekten ze het wapentuig in de auto van de knokploeg. Ze namen de spullen in beslag en waarschuwden het Duitse lokale commando. Snel waren Duitse soldaten ter plaatse. De landwachters werkten vervolgens mee aan de verdere afdoening van dit incident. Ze hadden zich de handgranaten toegeëigend uit de aangehouden auto en schepten op over de ruime ervaring die ze hadden met deze wapens. Eén van de landwachters, de ex-koster van de Hervormde Kerk in Abbenes, toen ook veldwachter, liet zich met moeite weerhouden van het werpen van zo'n handgranaat in een hem verdacht lijkende bergplaats. De gewaarschuwde Duitse soldaten vonden tenslotte in de schuur Hoekstra en Lenderink. Van der Hulst werd, net voor hij zich uit de voeten kon maken, door de landwachters gepakt en aan het Duitse gezag overgedragen. Klaas van Reeuwijk ontsnapte door snel zijn land in te vluchten.

Op alle vragen van de mannen van de SS (Sicherheitspolizei) en SD (Sicherheitsdienst) gaven de drie slechts één antwoord: "Wij zijn vrijheidsstrijders, schiet ons maar neer." Nadat de Duitse soldaten overleg hadden gehad met hun meerdere in Amsterdam werden de drie KP-ers tegen de muur van de schuur gezet en gefusilleerd.

Hun familieleden konden de volgende dag een schamel bundeltje kleding in ontvangst nemen. Hun stoffelijke resten werden later bijgezet in een algemene nis met het nummer 2040 op de begraafplaats Driehuis-Westerveld. Op de erebegraafplaats in de duinen bij Bloemendaal zijn herdenkingstegels aangebracht. Ieder jaar op 4 mei wordt daar door de gemeente Haarlemmermeer een krans gelegd.

De drie verzetsmensen, nog maar 19, 21 en 26 jaar, werden bij Van Reeuwijks boerderij standrechtelijk gefusilleerd. Van Reeuwijks knechten bleven gespaard ondanks dat represailles in die tijd aan de orde van de dag waren. Als we de invloed van hogere krachten buiten beschouwing laten, is dat vooral te danken aan één van de zogenoemde zwarten, de zoon van de zogenoemde boerenleider. Hij meldde de Duitsers die de leiding hadden, dat de arbeiders absoluut niets met deze zaak te maken hadden, en stuurde ze met hun instemming naar huis.

Pas later bleek dat de explosieven bij De Leegwater al geruime tijd eerder door de Duitsers waren verwijderd en daarmee de inundatie van de Haarlemmermeer dus ook geen bedreiging meer vormde.

Samenvattend moet worden gesteld dat deze twee factoren van doorslaggevend belang zijn geweest. Het onvoorzichtige gedrag van de knokploegleden, die uit het oog verloren dat het nog steeds oorlog was. En als tweede dat het verzet niet was getipt over de situatie bij De Leegwater. Hierdoor werd een onnodig transport georganiseerd, wat op 8 september 1944, drie levens van jonge mensen eiste, die daardoor niet konden bijdragen aan de wederopbouw van ons land na 5 mei 1945. Desondanks herdenken we jaarlijks op 4 mei bij het, vanwege de Schiphollijn enigszins verplaatste monument, hun terechtstelling en uiten we onze dank voor de door hen getoonde moed en inzet.

Nieuwjaarswensen

Wie Wil Die Kan

Door: Glynis Breman

Ik wil iedereen namens de toneelgroep WWDK een heel gezond en gelukkig 2020 toewensen.

Vergeet de data in maart niet in uw agenda vast te leggen, want dan zijn de uitvoeringen: 10, 12 en 13 maart 2020. Dat duurt nog even, dus in de tussentijd is het wel aardig om eens een kijkje te nemen op onze website www.wwdk.nl

Daar zijn de foto's van vorig jaar net op geplaatst. Veel plezier.

De redactie van het Heen en Weer
wenst u
een heel gelukkig 2020

Kerst en Nieuwjaar liggen alweer achter

ons, dus op naar een mooi nieuw jaar met veel gezellige bijeenkomsten!

We gaan met Kaagfit het 20^e jaar in. In 2001 zijn we op verzoek van de gemeente Alkemade met dit initiatief voor de 55-plussers begonnen. Reden om eens in de archieven te duiken.

Vanaf de start is er al de bridgedrive, de open tafel, het bloemschikken en regelmatig een uitgaansdag. Maar ook zijn er cursussen briden, keramiek en I-pad gebruik georganiseerd en kookworkshops gegeven. En tot 2 jaar geleden was er de soos.

Hulde aan Joke van Stam die al bijna vanaf het begin bestuurslid is!

Het zou leuk zijn wanneer er nieuwe items zouden kunnen worden toegevoegd. Te denken valt aan b.v. een gezamenlijke fietstocht, een biljartmiddag of een wandeling. Heeft u een mening of ideeën? Laat het ons weten.

In januari willen we bij Deko Tuinen in Lisse een bollenmand gaan vullen. Bij het schrijven van dit artikel was het nog niet zeker of Deko Tuinen het gaat organiseren, maar we kunnen ook naar Kudelstaart, zoals vorig jaar. Vanaf de 1e dag is het al een fleurig geheel met viooltjes erop en tot in mei kun je genieten van de bloemen die de één na de ander hun kopjes laten zien. Wil je hieraan meedoen, laat het dan even weten aan Marleen. We prikken dan een datum waarop we allemaal kunnen.

Op woensdag 22 januari vertonen we de film The Great Gatsby.

De jaren '20 keren weer in hun volle glorie terug in deze romantische verfilming van het meesterwerk van F. Scot Fitzgerald. Jay Gatsby (Robert Redford) is een mysterieuze en extravagante rijkard die fantastische feesten organiseert voor wildvreemde mensen in de hoop weer in contact te komen met zijn verloren liefde Daisy Buchanan (Mia Farrow). Gatsby is erg teruggetrokken, maar hij raakt bevriend met zijn nieuwe buurman Nick Carraway (Sam Waterston). Daisy's neef, omdat hij hoopt zo Daisy weer terug te winnen. In zijn met twee Academy Awards bekroonde film toont Francis Ford Coppola de obsessies, romantiek en tragiek van twee oude geliefden die het verleden nieuw leven in willen blazen, maar daarmee een dramatisch effect hebben op de toekomst.

Voorafgaand aan deze film gebruiken we gezamenlijk **een lunch verzorgt door Joke Enthoven.**

De kosten voor film en lunch bedragen € 10,--

Deze maand is de bridgedrive in de Ontmoeting op zaterdag 25 januari om 13.00u. U kunt zich per paar opgeven. Heeft u geen partner, geef u toch op, dan proberen wij een partner voor u te vinden.

Op vrijdag 31 januari is de open tafel in hotel Orion. De kosten incl. 1 drankje zijn € 12,50. Op de vaste deelnemers wordt gerekend, deze hoeven zich niet aan te melden. Wilt u ook aanschuiven, dan even een belletje naar Joke van Stam.

De activiteiten op een rijtje:

- 22 januari: lunch en filmmiddag in de Ontmoeting, aanvang 12.00uur, 12.30u aan tafel.
- 25 januari: bridgedrive in de Ontmoeting, aanvang 13.00uur
- 31 januari: open tafel in hotel Orion, vanaf 17.30u. ontvangst, 18.00u. aan tafel

Opgeven voor de activiteiten:

Voor de filmmiddag en de bridgedrive bij Rob Rob.Enthoven@ziggo.nl of 0252-544692

Voor de open tafel kunt U zich opgeven bij Joke, tel. 544318 of 06-30006588

Voor de bollenmand bij marleen.metzlar@hotmail.com of whatsapp

---

Activiteiten in en rond de Stal

Door: Ria Stolk

*Bezinnings-
centrum*
Stal
op de Kaag
Julianalaan 13a,
2159 LB Kaag

Woensdagmorgen 8 januari 2020

Pastoor Kees van Lent en Ria Stolk, nodigen belangstellenden uit om op 8 januari naar De Stal te komen.

Naar aanleiding van het beeld dat gemaakt is in het St. Liobaklooster en nu aan de waterkant staat voor

De Stal, gaan we samen luisteren en praten over het verhaal van Anna en Maria, die elkaar ontmoeten in de tempel van Jeruzalem.

Vanaf 10.00 uur is er koffie en om 10.30 uur begint het programma.

Gondelvaart met vuurwerk?

Door: Marleen Metzlar

In 2018 heeft een aantal enthousiaste havengebruikers uit de Coöperatieve Jachthaven Kaagdorp, samen met de Stichting Promotie Kaag (SPK) voor de 2^e keer de Kaegse Gondelvaart georganiseerd.

Helaas zijn een aantal vrijwilligers van de jachthaven onverwacht naar andere havens verhuisd en er is binnen de SPK te weinig menskracht om dit op te vangen en het evenement te organiseren.

U voelt het al aankomen, we zijn op zoek naar mensen die samen met de SPK en de jachthaven dit evenement op 29 augustus 2020 weer op de kaart willen zetten.

Ook zijn we op zoek naar sponsors voor het vuurwerk. Het is gebleken dat de combinatie van gondelvaart met vuurwerk iets is waar je de mensen voor op de been krijgt. In 2018 was er geld beschikbaar van de Cofinancieringsregeling Rijn- en Veenstreek. Dat was een eenmalige bijdrage en daar kunnen we dus geen beroep meer op doen. We willen nu onderzoeken of er bewoners zijn in ons dubbeldorp die een bedrag willen doneren om met elkaar het vuurwerk te bekostigen.

De minimale bijdrage voor particulieren is € 50,- en voor bedrijven € 100,-, meer mag natuurlijk ook! Deze sponsors krijgen op de dag zelf een VIP-behandeling op het horecaplein. Het vuurwerk van 2018 heeft € 5.000,- gekost. Dus wanneer 50 gezinnen en bedrijven € 100,- sponsoren, dan kan het al doorgaan!

Wellicht spreekt het u aan om niet zelf vuurwerk te hoeven afsteken en, in plaats van met Oud en Nieuw, tijdens de Kaagse gondelvaart van een mooi professioneel vuurwerk te genieten. Samen met vrienden en bekenden maken we er een feestje van op het horecaplein.

Meld u aan, zodat wij weten of er voldoende draagvlak is, bij:

Christianne Duysens tel. 06 53412154 of e-mail: cmoduysens@gmail.com

Raymond Reeb, e-mail: raymond.reeb@gmail.com

Schippertjes

- Wilt u iets te koop of te huur aanbieden of vragen?
- Heeft u een gevonden of verloren voorwerp?
- Wilt u een oproep plaatsen?
- Heeft u een familiebericht?

Maak dan handig gebruik van het Schippertje – en uw vraag vaart zó bij al onze lezers binnen!

Voorwaarden:

Plaatsing van een Schippertje is gratis, mits het geen bedrijfsactiviteiten betreft. U kunt uw Schippertje aanleveren via heenenweerkaag@hotmail.com.

Vermeld bij uw Schippertje altijd uw naam, adres en telefoonnummer en eventueel uw e-mailadres.

Ijsvereniging Kagermeer (KGM)

Internet: <http://www.ijsclubkagermeer.nl> e-mail: secr.kgm@kaag.nl

Door Aad Onderwater, secretaris

(Jeugd)schaatsen bij STS-KGM

Schaatsen bij STS-KGM kan je vanaf 7 jaar. Stuur, als je belangstelling hebt, even een mail aan: info@sts-kgm.nl of bel met jeugdtrainer Jan Rodewijk, 06.31936670. Schaatsen is een gezonde sport, en de trainingen en wedstrijden zijn heel gezellig. Sinds 2013 zijn de schaatstrainingsgroepen van Sassenheim en Kagermeer onder één koepel: de Schaatstrainingsgroep Sassenheim & Kagermeer, kortweg STS-KGM. De STS-KGM heeft als doelstelling de leden door training en begeleiding de techniek van het hardschaatsen bij te brengen. Meer info op de site van de IJscub Sassenheim, waarvan STS-KGM inderdaad en nog steeds een afdeling is, maar dat gaat per 1 mei 2020 veranderen. <http://www.ijsclubsassenheim.nl/sts-kgm/vereniging/algemene-informatie>

Verslaglegging ALV van vrijdag 13 dec 2019

1. De vergadering wordt geopend door de vicevoorzitter. Hij verwelkomt de aanwezigen en met name de vertegenwoordigers van de ijsclubs uit Lisserbroek, Lisse en Sassenheim. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Bericht van verhindering van Maarten de Groot, Peter Bisschop, het District Sassenheim en de Warmondse IJscub.

Als poortwachter is Aad de Haas weer op zijn oude plek terug. Hij had vorig jaar net de eerste van vijf chemokuren achter de rug. We zijn blij dat hij er weer bij is.

2. Onder mededelingen et cetera, herdenken en staan we recht voor Joop Root, die onze club altijd een warm hart heeft toegedragen en menig keer met zijn echtgenote deelnam aan onze gang naar de Weissensee.

De toekomst van STS-KGM, kwam in het jaarverslag aan de orde. Maar voor de H&W-lezer is aardig om te weten dat STS-KGM het voornemen heeft om zich formeel, per 1 mei a.s. zelfstandig te maken. De grote ijsclub zoals ze dat in Sasseem noemen, stemde hiermee in. We hopen dat deze logische stap het voor andere verenigingen gemakkelijker maakt, onze gelederen te komen versterken. Eendracht maakt nog steeds macht. Onder deze koepel werken we positief en betrokken mee aan onze gezamenlijke toekomst.

3/4. Daarna wordt de verslaglegging van ALV van 07 dec 2018 door de wnd-vz voorgelezen en vervolgens bij acclamatie geaccordeerd. Hetzelfde lot ondergaat het financieel jaaroverzicht gelezen door Jan-Jaap de penningmeester.

5. De Kascontrolecommissie brengt bij monde van Ria Rodewijk verslag uit. Ze stelt de ALV voor de penningmeester te bedanken en het bestuur te dechargeren voor het gevoerde financieel beleid, wat met applaus wordt ondersteund. De commissie bestaat dit jaar uit Ria R. en Roel Teraneo, die 'voor zijn beurt' aan het werk ging als lid, wat overigens op verzoek gebeurde, dus hem treft ter zake geen blaam. Ria treedt af en Jos Möllers stelt zich in haar plaats beschikbaar.

6. Als laatste punt voor de pauze draagt de secretaris zijn jaarverslag voor, wat een applaus krijgt van de ALV.

7. In de pauze worden loten verkocht voor de trekking na afloop van de vergadering.

8. Na de pauze staat de bestuursverkiezing op de agenda. Aftredend en niet herkiesbaar: Jan-Jaap Hoekstra. Het bestuur kan nog geen kandidaat voorstellen ook al omdat uit de leden geen voordracht is ontvangen. Eén kandidaat overwoog de stap maar zag helaas af van toetreding. Jan-Jaap en zijn Astrid worden bedankt voor de inzet wat gepaard gaat met materiële invulling daarvan in overleg met het koppel.

Aftredend en herkiesbaar voor een nieuwe periode van vier jaar Aad de Haas. Er zijn geen tegenkandidaten aangemeld. Het bestuursvoorstel om Aad opnieuw te benoemen, wordt door de ALV met applaus gesteund.

9. Jan Rodewijk doet vervolgens verslag van het jeugdschaatsen. De ALV dankt hem met een applaus.

10. Rondvraag en sluiting. Onder meer krijgt Jos Möllers het woord. Hij benadrukt het belang van samenwerking en memoreert dat Lisserbroek mede als kraamkamer fungeert voor de STS-KGM.

Na de vergadering is de dubbelverloting, één voor de nummertjes bij binnenkomst en de ander voor de verkochte lootjes. De Vz dankt vooraf echter de sponsors die ons hielpen de prijzentafel mooi te vullen. Onze dank gaat uit naar Slagerij van der Meer, Groentewinkel van der Veer, Van der Poel, onze mobiele Verswinkel, Jaap Lodder, Bloemenstal IJweg, Nieuw-Vennep en De Kaagse Boer.

Na de loterij wordt ruim gebruik gemaakt van de gelegenheid er een gezellige 'nazit' van te maken.

Club contributie

De leden/begunstigers worden/zijn benaderd i.v.m. de contributie. We hopen dat u gebruik wilt maken van de aangeboden automatische, jaarlijkse incasso. Het individueel clublidmaatschap bedraagt € 5,00 en per gezin wordt € 7,50 gevraagd. Als u aan de gang wilt gaan kunt u het machtigingsformulier van onze website www.ijsclubkagermeer.nl. Het bestuurslid dat zijn ronde maakt heeft ze uiteraard ook bij zich. Een periodieke betaling via uw bank is eveneens een goede optie. Bij voorbaat dank voor uw medewerking. De ingevulde en ondertekende formulieren kunnen worden ingeleverd bij/ gezonden naar: Jan-Jaap Hoekstra, Leidsepoort 44, 2152HE Nieuw-Vennep, astrid.jj@planet.nl

Aad Onderwater, Irenelaan 1, 2159LL Kaag, aad.onderwater@kaag.nl

Schaatsen met een helm op: een verstandige zaak, geldt ook voor fietsen

Gebruik je hersens én bescherm ze met een helm.

Kaagse Tennis Club

Door: Evelijn Sanders & Danitsja Goossens, namens het bestuur

Beste leden (en wellicht toekomstige leden) van de Kaagse Tennis Club

Ruim twee jaar zijn wij als nieuw bestuur bezig met alle zaken die spelen op de club. Sommige dingen lukken goed zoals het koningsnach toernooi, werving jeugdleden, twee wekelijkse rackettrekken. Sommige dingen minder goed zoals het niet kunnen laten doorgaan van georganiseerde toernooien en de opkomst bij de ALV.

We vinden het als bestuur belangrijk dat wij onze leden op goede wijze vertegenwoordigen. Om dit mogelijk te maken organiseren we samen met Ruud Baars, onze vertegenwoordiger vanuit de KNLTB een **visie bijeenkomst**. Om deze avond te doen slagen, hebben we jullie inbreng nodig!

Wat hopen we op deze avond met elkaar te bereiken?

Met elkaar bepalen op welke zaken we ons als club gaan richten ten aanzien van verschillende deelgebieden.

Daarnaast zal vanuit het KTC een dubbelspel clinic worden aangeboden aan de aanwezige leden.

Hoe ziet de bijeenkomst eruit?

Elke deelnemer krijgt één uur dubbelspeltraining van een ervaren trainer en één uur brainstormen.

Daarna worden de groepen omgewisseld.

Ruud is, vanuit de KNLTB, beschikbaar om de avond te leiden.

Uit de visiebijeenkomst komt richting en worden concrete doelstellingen opgesteld voor het komende jaar. Gedurende het jaar worden in elke bestuursvergadering de doelstellingen besproken en het resultaat van de besproken acties.

Wanneer: maandag 20 januari

18.45 uur – aanvang

19.00 uur – groep 1 clinic/groep 2 brainstorm

20.00 uur – groep 1 brainstorm/groep 2 clinic

21.00 uur – samenvatting en borrel waarin we proosten op een succesvol nieuw jaar

Graag horen we via ac.kaagsetennisclub@gmail.com of je hierbij aanwezig wilt zijn. We hopen op een actieve bijdrage van ieder lid!

De Valk en de Kaag

Door: Gert-Jan de Roo, Valkenkring Grou

Het ontwerp van de Valk stamt uit september 1939 en is ontstaan op de tekentafel van Ricus van de Stadt, in opdracht van Cees Bruynzeel, directeur van de Bruynzeel Fabrieken. Nadat in 1919 zijn stoomtimmerfabriek 'De Arend' in Rotterdam vrijwel volledig in de as was gelegd, vestigde Bruynzeel senior in 1920 een bedrijf in Zaandam. In de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw ontstond er in Zaandam een moderne deuren-, vloeren- en fineerfabriek. In 1939, het jaar van het ontstaan van de knikspant open zeilboot Valk, had zoon Cees de leiding over de fineerfabriek en broer Willem over de deuren- en vloerenfabriek. De keukenfabriek, die net in 1938 was gestart, viel ook onder Willem.

Hoe het begon...

Het ontstaan van de Valk is onlosmakelijk verbonden met Cees Bruynzeel, directeur van de Bruynzeel Fabrieken, het zojuist ontwikkelde 'Hechthout' en het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. De gebroeders Bruynzeel waren beide fervente zeezeilers. Cees was de bekendste van de twee: hij won met zijn jacht 'Zeearend' in 1937 de Fastnet Race. Een van de vaste bemanningsleden was Ricus (E.G.) van de Stadt, een botenbouwer uit Zaandam. Ricus, die in 1933 in Zaandam een werf was begonnen, bouwde niet alleen houten zeilschepen zoals O-jollen en Draken, maar was ook een zeer verdienstelijk wedstrijdzeiler.

Hechthout

Bij de Bruynzeel-fineerfabriek was zojuist dat nieuwe plaatmateriaal geïntroduceerd onder de naam 'Hechthout'. Dit watervaste triplex 7 mm

dik, gemaakt van 3 houtlagen, waarvan de houtdraden elkaar kruisten. Met hechthout - de naam werd door Titia, de vrouw van Cees Bruynzeel bedacht - wilde men van het slechte imago van 'triplex' af. In het nieuwe hechthout was volgens Bruynzeel een lijmsort verwerkt, die watervast en kookvast was. Cees Bruynzeel had al enkele jaren een van fineer gelijmde deur bij zijn huis in het water liggen en men maakte in de Bruynzeelfabriek al buitendeuren van watervast triplex. Meteen nadat Duitsland op 1 september 1940 Polen binnenviel en de Engelsen en Fransen Duitsland op 3 september de oorlog verklaarden, ging Cees de dag erna bij zijn zeilvriend Ricus van de Stadt langs op kantoor. Cees kon zich geen leven zonder zeilboot voorstellen en had waarschijnlijk verwacht en gehoopt dat Nederland wel weer neutraal zou blijven, net als in de Eerste Wereldoorlog. Hij beseftte maar al te goed dat het zeezeilen onmogelijk zou worden en bedacht een plan om toch te kunnen blijven zeilen in de oorlog die komen zou. Daarvoor had hij de fabriek en het geschikte materiaal ter beschikking.

„VALK” JACHT
Het jacht van hechthout!
geen naden - geen lekken.

Het Jacht,
WAAROP U WACHT!

U hebt waarschijnlijk, zoals ieder zeiler, het idee als ik nog eens een boot voor mezelf laat bouwen, dan... en dan komen de verschillende wensen. Dat U die boot nog niet hebt laten maken komt alleen maar, omdat de kosten dan wel wat te hoog zouden worden. Het nieuwe materiaal - hechthout - en de nieuwe bouwwijze, die daardoor toegestaan kan worden, brengen deze boot echter binnen Uw bereik. U wenscht toch allereerst een boot, waarmee U kunt

WEDSTRIJDZEILEN
Dat kunt U met het „Valk” jacht, want het is uiterst snel. Het lichte materiaal, dat gebruikt werd, geeft een belangrijke gewichtbesparing en dus een grotere snelheid. U grote Oenuak en de Parachute spinnaker stellen snachts, aan de bemanning. Het zal een genot zijn in een wedstrijd er uit te halen, wat er in zit. Een sportief voordeel daarbij is, dat alle booten precies gelijk zijn, zoodat de „Valk” jachten ook inderdaad een eenheidsklasse vormen.

TOERZEILEN
Al is het „Valk” jacht een uiterst snelle boot, die bij uitstek geschikt is voor wedstrijdzeilen, toch is zij het aangewezen schip voor den toerzeiler, die van opschieten houdt. Het lichte materiaal maakt het mogelijk snelheid aan gereedheid te geven. Die snelheid stelt U in staat ook met het weekende finke tochten te maken, het comfort geeft U de gelegenheid daarvan ten volste te profiteren.

RUIM
Ruimte heeft het „Valk” jacht volop. De grote kuis maakt het mogelijk snel te handelen bij het manoeuvreren, maar geeft ook plaats aan een vijftal meesters, die U dan niet in het minst in den weg zitten. Als U liefhebber van kampeeren is en er niet tegen opziet onder een dekzeltje te slapen, vindt U in de kuis slaapplaats voor 4 personen. En wat is het niet genietlijk om een finke

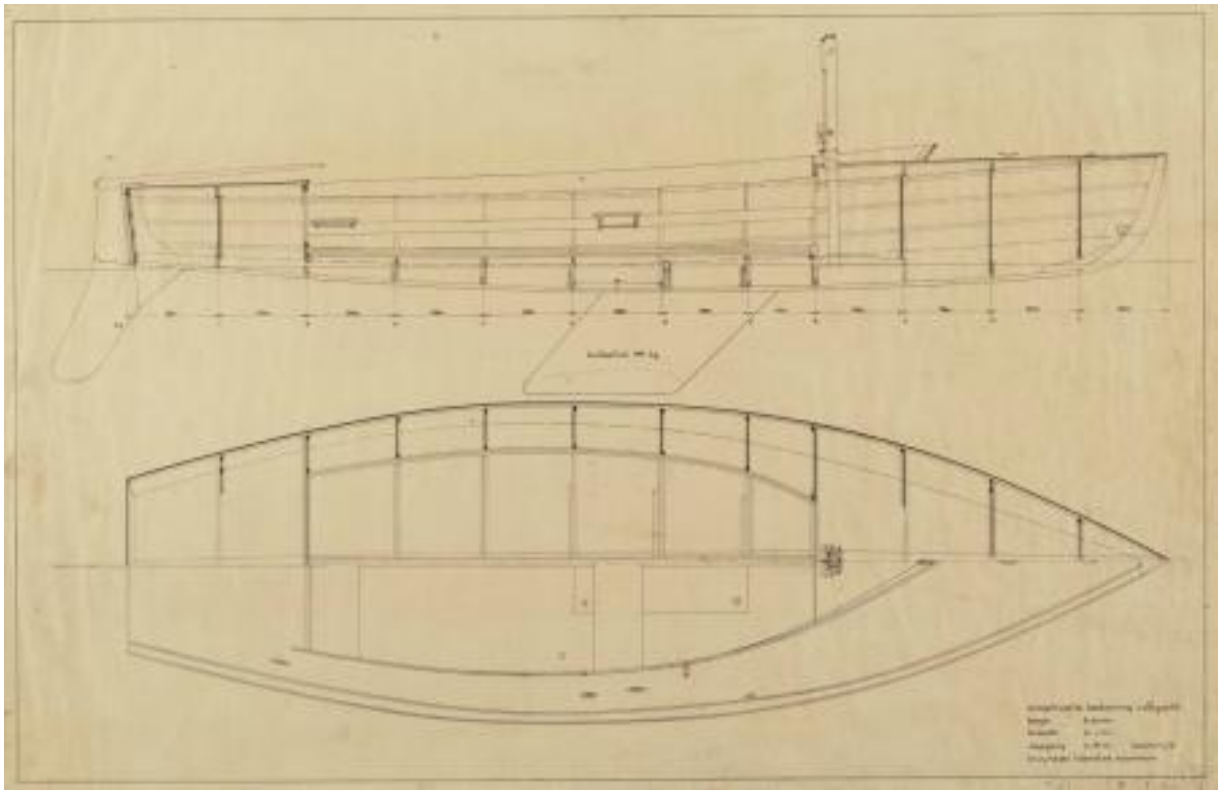
BERGRIJNTE
in de boot te hebben. Er zijn 5 dichte kasten, 8 vakken, een hoog vooronder en een gesloten achteronder, zoodat U heel wat dingen mee kunt nemen, waar U onderweg gemak van kunt hebben. Geen rotdringende voorwerpen, U is voor Uw plezier uit!

HET TOCHTEN MAKEN
* wordt U ook nog op een andere wijze veranjoetend. U ziet misschien op tegen de talloze bruggen, die ons vaderland rijk is en waarvoor U telkens weer de mast kunt strijken. Het „Valk” jacht heeft een verruigde en verrassend eenvoudige mastkijnerichting. Hiermede kunt U met één hand de mast strijken en weer opzetten.

VEILIG
Het „Valk” jacht is zoo veilig als U zich maar wenschen kunt. De vorm van de boot en de zware bulkkel geven er een groote stabiliteit aan, zoodat zij zonder bewaker als „familieboot” kan gebruikt worden.

NAADLOOS
De romp van het „Valk” jacht bestaat uit slechts enkele groote platen en is dus nagenoeg naadloos. Het gemeede dek is gemaakt uit één stuk mahoniehechthout, zoodat lekken dus praktisch uitgesloten is.

Het jacht, waarop U wacht, is er!
Waarom zoudt U dus nog langer wachten?!”

Het plan

Ricus zou gedurende een half jaar voor halve dagen bij Bruynzeel in dienst treden om een ontwerp te tekenen en de productie hiervan voor te bereiden. Het moest een open jachtje worden met ca. 16m² zeiloppervlak dat in serie geproduceerd kon worden; een jachtje zowel voor familiegebruik als voor wedstrijdzeilen. Verder moest het niet groter worden dan 6.50 m, dan kon het net uit drie platen hechthout worden gebouwd. Zelfs de bouwtijd kreeg Ricus mee, in 150 uur moest het scheepje serie-matig te bouwen zijn! Een tegenwoordige werf houdt ca. 500 uur aan voor het bouwen van een Valk.

Van tekening via model naar prototype

Van de Stadt maakte de eerste tekeningen op zijn eigen werf en hij verdiepte zich ook in de productielijn bij de fabriek. Het was de bedoeling dat de machines van de keukenfabriek zouden worden gebruikt. De aanpassingen van de zaag- en de freesmachines moesten door Van de Stadt zelf worden uitgedacht. Van afvalhout werd een model gemaakt, waarop toestemming kwam een prototype te bouwen. Met dit prototype werd onder soms barre winterse omstandigheden op het Noordzeekanaal proefgevaaren. Het was inmiddels december 1939 en het ijs in de balkenhaven in Zaandam moest worden gebroken om op het Noordzeekanaal te komen. Cees Bruynzeel probeerde zelf tezamen met twee bemanningsleden het scheepje uit. Er kwam ook een tweede prototype en mogelijk was er zelfs nog een derde.

Aanpassingen aan het prototype

Het prototype was 1.90 m breed en wat hoekig, een 'kistmodel'. Het bleek niet te voldoen en kreeg een grote aanpassing. Het tweede prototype was 2,00 m breed, het midzwaard werd vervangen door een vaste bulbkiel. Hierdoor zeilde boot beter: werd stabiel, ontstond er meer ruimte in de kuip en bleef ook de bouwtijd binnen de 150 uur. Het ontwerp zat vol nieuwe snufjes, zoals de maststrijkinrichting en de kastjes zonder hang en sluitwerk, dus zonder scharnierende delen. De vogelnaam 'Valk' kwam uit de koker van de familie Bruynzeel en reflecteerde aan namen van het zeegaande jacht van Bruynzeel, de 'Zearend' en ook aan het logo van de 'Arend', de naam van de oude stoomtimmerfabriek dat het bedrijf nog altijd voerde. Bruynzeel ontwikkelde in eigen laboratorium speciale onderwaterverven voor te bouwen Valken. Ricus van de Stadt werd geassisteerd door Albert Borgart. Borgart kwam met een tekening van een kromme gaffel, zoals gebruikelijk was bij platbodems. Van de Stadt vond die in eerste instantie niet bij de Valk horen, maar stemde uiteindelijk toe. Ook liet Cees Bruynzeel later, in 1941 een door Ricus van de Stadt een 10 m lang, hechthouten kajuitjacht ontwikkelen met de naam 'Havik'. Dat was eigenlijk een 1,5 x vergrote Kajuitvalk.

De valk verovert de zeilwereld

Op 12 december 1939 werden bij het octrooibureau in Den Haag de naam en het zeilteken van het 'Valkjacht' ingeschreven. De productie kwam in januari 1940 op gang. Het was Van de Stadt gelukt de bestaande machines geschikt te maken voor de jachtbouw. Aanvankelijk was de productie vier stuks per week. Dit werden er later vijf. Maar ... nu moesten ze ook nog aan de man worden gebracht! In de Waterkampioen waren er al eerder artikelen aan het nieuwe jachtje en het materiaal gewijd. Vanaf maart 1940 waren er in het weekend ook demonstraties. Hierbij raakte Wim Ritman, een bekende Olympiajolzeiler, betrokken. Hij was nu niet alleen bemanningslid van de 'Zeearend', maar werd ook 'tussen de bedrijven door' vertegenwoordiger/promotor van de Valkjachtjes. Op 10 maart 1940 vond de eerste promotie bij een vereniging plaats, bij 'De Kaag'. Daar was men enerzijds vol lof over het scheepje, maar anderzijds sceptisch over de duurzaamheid van het materiaal. Men twijfelde vooral aan de watervaste lijm. Niettemin werden er toch gelijk vijf Valken verkocht. Demonstraties waren er in het voorjaar van 1940 verder in Reeuwijk, Loosdrecht en Grouw. Vooral de demonstratie in Grouw was zeer belangrijk, want hierbij waren zowel het bestuur van de K.V.N.W.V. als het N.N.W.B. aanwezig. Natuurlijk was Bruynzeel er veel aan gelegen om de Valk als officiële wedstrijdklasse erkend te krijgen. Daartoe werd in Grouw op 31 maart 1940 de strijd aangegaan met de 16 m²- en de 30 m²-klasse. Bruynzeel verzekerde zich daarbij van de assistentie van ervaren zeilers als Ricus van de Stadt en jachtontwerper H. Lemstra. Met ruim verschil werden de andere klassen verslagen.

Reclamecampagne

Met slogans als 'laat je oliegoed vandaag maar thuis Jan' werd duidelijk gemaakt dat de boot niet buisde. Ook niet bij woelig water! Met de kreet 'Zwalk met de Valk' werd duidelijk gemaakt dat de boot heel geschikt was voor zeilvakanties. In de advertenties sprak men zelfs van 'Valkjacht'. Ook kon men na 'voorafgaand bericht' op zaterdagmiddag (zaterdagmorgen werd nog gewerkt) en zondag bij Bruynzeels Deurenfabriek een demonstratiejacht bezichtigen. De Valk werd met complete uitrusting aangeboden voor f 595,-. De eerste 25 stuks werden echter geleverd voor de introductieprijs van f 550,-. De uitrusting bestond uit een grootzeil en een fok van Egyptisch katoen, twee kurkzakken en katoenen schoten. Voor f 65,- meer kon een wedstrijdruitvoering worden geleverd, bestaande uit o.a. een Genua fok en een parachutespinnaker met spinnakerboom.

De valk een wedstrijdklasse

Enige kleine tekortkomingen werden ook ontdekt. Zo sneuvelde op de Kaag een mastspoor. Deze werd later zwaarder uitgevoerd. Intussen was in Nederland de mobilisatie ingegaan en moesten zeezeilers 'binnengaats' blijven. Cees Bruynzeel trachtte een aantal collega-zeezeilers geïnteresseerd te krijgen voor zijn nieuwe vinding. Belangrijk was ook dat zeilverenigingen de Valk zouden opnemen in hun wedstrijdprogramma. 'De Kaag' was de eerste, die op 28 en 29 april 1940, net voor het uitbreken van de oorlog op 10 mei, de Valkjachten opnam in de 'Voorraag'. Ook in Friesland kreeg de Valk toelating tot de wedstrijden met de status van 'invitatielasse'. De Firma R. Moedt in Sneek kocht een aantal Valken voor de verhuur en werd vertegenwoordiger voor de Bruynzeelvalken in Friesland.

De Valk zeilde dat jaar mee in de Kaagweek, op de Braassem, Loosdrecht en in Friesland o.a. op de Sneekweek. Op 21 december 1940 was het zover dat de Valk door de Verbonden werd erkend als 'Nationale klasse'. Uiteindelijk heeft Bruynzeel in het begin van de oorlog zelf 250 stuks gebouwd, waarvan 100 Valken in 1940 en in 1941 nog eens 150 boten. Daar behoorden ook 25 Kajuitvalken bij, een speciale uitvoering met vaste buiskap en twee langsscheepse kooien. De fabricage stopte in 1941, omdat het materiaal voor staalraad en zeildoek niet meer beschikbaar was om een complete boot te bouwen.

Na de oorlog

Na de Bevrijding in 1945 hernam Bruynzeel de bouw van Valken niet meer, de rechten werden overgedragen aan Jachtwerf Beekman in Oude Wetering. Beekman bouwde de Valken 201, 202, 203, 204, 206, 207, 211, 212, 213, 216, 217, 218, 219, 220, 222, 223, 225, 226, 228, 227, 229, 230, 231, 232, 233, 234 en 235 en nog een onbekend zeilnummer. In de winter van 1949/1950 ging de werf failliet.

De Bruynzeelmallen werden in 1950 gekocht door Jachtwerf Schuilenburg op het Kaageiland. (Tegenwoordig Jachtwerf Hoogenboom) en bevinden zich daar nog steeds. De latere boten zijn door verschillende jachtbouwers en door zeer ervaren zelfbouwers gebouwd. In totaal zijn er ca. 900 boten vervaardigd.

Voetnoot

Met De Kaag voel ik mij wel verbonden omdat de Valk die mijn vader in 1965 kocht, gebouwd was door Jachtwerf Schuilenburg (nu Hoogenboom) op Kaageiland. Onze Valk ging daar in de dertig jaar dat we die boot in bezit hadden, een aantal keren naar toe voor een schilderbeurt en dan kon je even lekker rondkijken op de werf. Heerlijk al die houten boten en die geur opsnuiven van hout, bootlak en verf. Extra bijzonder was het ook omdat deze Valk met zeilnummer 311 in 1958 gebouwd was als de 3e nieuwe Valk voor Wim Ritman (1913–1994). Ritman was een Leidenaar (zijn moeder woonde op Garenmarkt 6a in Leiden) die voor Bruynzeel de Valken promootte en verkocht in west Nederland. Wim Ritman was een zeer verdienstelijk wedstrijdzeiler die in de jaren dertig in de Olympiajol veel prijzen had gewonnen. Ook was hij bemanningslid bij Cees Bruynzeel op diens jacht 'Zeearend'. Toen hij in 1940 in zijn Valk 25 ging wedstrijdzeilen won hij daarmee ook vele prijzen. In 1946 was Wim Ritman de eerste die Nationaal Kampioen werd in de Valk.

Als je terugkijkt in de historie dan is De Kaag de eerste plas waar de Valken hun wedstrijden zeilden, dat begon eind april 1940 met de Voorkaag en de Kaagweek van juli 1940 was de eerste belangrijke zeilweek. Mooie filmbeelden hiervan zijn te zien in de polygoon film Wind en Water <https://vimeo.com/366963280>. Het laatste close-up shot is van Valk 25 met Wim en Nelleke Ritman, genomen op de Kaag. De Valk was vanaf het begin een groot succes en op de Kaagweek van 1941, 1942 en 1943 waren er zeer grote aantallen deelnemers.

Wim en Nelleke Ritman, Valk 25 'Goesting', Kaagweek 1940.

Familieberichten

*Het leven gaat voorbij,
Je kunt het niet bewaren.
Troost biedt het dat liefde blijft
En dat jij er was.
Al die uren, dagen, maanden, jaren.*

Vaarwel.....

Frans Jozef Goossens

Den Haag, 8 december 1941 - Kaag, 11 december 2019

☉ 40 jaar getrouwd met Corrie Goossens-Heemskerk

De afscheidsplechtigheid is op maandag 16 december om 14.00 uur in crematorium Duin- en Bollenstreek, Achterweg-Zuid 62 in Lisse.

Na afloop vinden wij het fijn u te ontmoeten in Restaurant De Engel aan de Heereweg 386 in Lisse, daar is tevens gelegenheid tot condoleren.

Mocht u bloemen willen geven kunt u deze bij het crematorium laten bezorgen.

Lia en Richard
*****
Hennie en Aart
Bettina en Dirk Jan
Aart jr.
Nel en Kees
Brigitte
Cisca en Dennis
Trudy en Jan
Laura en Nicky
Liza
Neven en Nichten

Nassaulaan 2
2159 LR KAAG

Algemene informatie

Politie/brandweer/ambulance- wanneer elke seconde telt		1 1 2
Politie kantoornummer		0900 8844
Spoedeisende hulp huisartsen 's avonds en in het weekend		
Dagelijks: ma t/m do van 17:00 uur – 08:00 uur		
Weekend: vr t/m ma van 17:00 uur tot 08:00 uur		
Duin- en Bollenstreek:	Dokterspost: DDDB, Buitenplaats Nieuw Schoonoord (BNS) Rijnsburgerweg 4b, 2215 RA VOORHOUT	0252-240212
Nieuw Vennepe en Abbenes:	Huisartsenpost in Spaarne Ziekenhuis Spaarnepoort 1, 2134 TM HOOFFDORP	023 - 8908700
Kaag en Braassem	Spoedpost Zuid Holland Noord, p.a Rijnland Ziekenhuis locatie Leiderdorp, Simon Smitweg 1, LEIDERDORP	0900 - 5138039
Apotheek		
Duin- en Bollenstreek	Apotheek Sassenheim, Hoofdstraat 190, Sassenheim Voor spoedgevallen altijd iemand bereikbaar Apotheek Sassembourg, Jan van Brabantweg 51, Sassenheim	0252 - 210169 0252 - 228777
Nieuw Vennepe en Abbenes	Apotheek de Kind, Dr.V.Haeringeplantsoen 10, NIEUW VENNEPE Apotheek Getsewoud, Händelplein 23, NIEUW VENNEPE	0252 - 672971 088 - 8866444
Kaag en Braassem	Apotheek de Nachtwacht, Leiden Apotheek Alkemade, Roelofarendsveen	071 - 5665019 071 - 3319100
Ziekenhuis		
Leiden	Alrijne Ziekenhuis, di vanaf 13:00 uur tot wo 13:00 uur LUMC, wo vanaf 13:00 uur tot di 13:00 uur	071 - 5178178 071 - 5269111
Leiderdorp	24-uurs ziekenhuisdienst voor ongevallen Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp	071 - 5828282
Overige nummers en informatie		
Basisschool	RKBS St. Willibrordus, Hoofdweg 2034, 2158 MC Buitenkaag Email: info@st-willibrordusschool.nl Website: www.st-willibrordusschool.nl	0252 - 544308
	Dierenambulance Noordholland-zuid, spoednummer 144 of:	023 - 5246899
	Dierenambulance Noordholland-zuid, kantoor	023 - 5491400
Klachtennummers	Stichting Geluidshinder Schiphol, klachtennummer	020 - 6015555
	Gemeente Kaag en Braassem, klachtennummer	071 - 3327272
	Rayonbeheer gemeente Haarlemmermeer	0900 - 1852
Taxibedrijven	A-Tax de Vries BV	0252 - 519000
	Regiorijders	0900 - 9343
	OV taxi Leidse Regio	0900 - 2022368
AML Flex - Openbaar vervoer op afspraak	Telefonisch te bespreken via 088-6 000 966 of via de app. Bestel: 30 minuten voor vertrek. Meer informatie: www.connexxion.nl/aml Ma t/m vr: tussen 6.30 - 20.30 uur Za/zo en feestdagen: 7.30 - 20.30 uur	
Buurtbus www.arriva.nl	Van Buitenkaag, Kaagpont, naar Lisse Vertrek ma t/m vr: 07:50, 09:20, 10:50, 12:20, 13:50, 15:20, 16:50 (elk 1,5 uur) Vertrek zaterdag: 09:20, 10:50, 12:20, 13:50, 15:20, 16:50 (elk 1,5 uur) Van Buitenkaag, Kaagpont, naar Roelofarendsveen Vertrek ma t/m vr: 08:13, 09:43, 11:13, 12:43, 14:13, 15:43, 17:13 (elk 1,5 uur) Vertrek zaterdag: 09:43, 11:13, 12:43, 14:13, 15:43, 17:13 (elk 1,5 uur)	